

ЛАНЧУКОВСЬКА Олена

ВСП «Бобринецький АФК ім. В. Порики БНАУ»

olenalancukovska@gmail.com

ВНЕСОК ВІДОМИХ НАУКОВЦІВ У РОЗВИТОК ҐРУНТОЗНАВСТВА ТА ГЕРБОЛОГІЇ

Ґрунтознавство та гербологія є фундаментальними дисциплінами агрономічної науки, розвиток яких визначає ефективність сільськогосподарського виробництва та екологічну стійкість агроєкосистем.

Ключові слова: ґрунтознавство, гербологія, історія науки, агрохімія, стале сільське господарство.

LANCHUKOVSKA O.

VSP "Bobrynetsk AFK named after V. Poryk BNAU"

CONTRIBUTION OF FAMOUS SCIENTISTS TO THE DEVELOPMENT OF SOIL SCIENCE AND HERBOLOGY

Soil science and herbology are fundamental disciplines of agronomic science, the development of which determines the efficiency of agricultural production and the ecological sustainability of agroecosystems.

Key words: Soil science, herbology, history of science, agrochemistry, sustainable agriculture.

Мета: проаналізувати внесок українських і зарубіжних учених у становлення ґрунтознавства та гербології, визначити їх значення для сучасного землеробства.

В. В. Докучаєв зробив перші наукові узагальнення про ґрунт як окреме природне тіло.

Започаткував перші класифікації ґрунтів Микола Сибірцев.

Григорій Махів, вивчав властивості чорноземів [3, с.41].

Розробив теоретичні основи ґрунтової фізики Олександр Соколовський.

Дослідження Світлани Балук були спрямовані на охорону родючості ґрунтів та управління органічною речовиною [4, с.77].

Вагомий вплив на ґрунтознавство мали зарубіжні науковці. Юстус Лібіх (Німеччина) заклали основи агрохімії, довівши роль мінеральних елементів у живленні рослин [5, с.26].

Факторно-процесний підхід до ґрунтотворення розробив Ганс Єні (США), що став основою сучасних міжнародних класифікацій ґрунтів [6, с.89].

Значний внесок зробив Юджин Хільгард (США), який вивчав ґрунти аридних регіонів.

Кертис Марбут, творець системи класифікації ґрунтів США.

Гербологія як наука про бур'яни сформувалася наприкінці XIX – на початку XX століття.

Іван Рубцов досліджував біологію бур'янів.

Систематизував методи боротьби з бур'янами Анатолій Бабич [2, с.60]

Федір Моргун, приділяв увагу питанням екологічної безпеки землеробства [7, с.133].

Генріх Гаусс (Німеччина), вивчав морфологію бур'янів.

Френк Кушинга та Гарольд Клеггорн (США), розробили принципи інтегрованої боротьби з бур'янами.

У другій половині XX ст. з'явилися дослідження, присвячені застосуванню гербіцидів (Канада, США, Франція), проте сучасна наука орієнтується на зменшення хімічного навантаження та пошук біологічних методів контролю [8, с.58].

Висновки.

Внесок українських і зарубіжних учених у розвиток ґрунтознавства та гербології має фундаментальне значення для сучасної агрономічної науки. Дослідження, проведені протягом XIX–XX ст., створили основу для розвитку сучасних концепцій сталого землеробства, де особливе місце посідають охорона ґрунтів та екологічно безпечні методи контролю забур'яненості.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Балюк С.А. Ґрунти України: сучасний стан та проблеми збереження. – К.: Аграрна наука, 2020. – 256с.
2. Бабич А.О. Методи боротьби з бур'янами. – К.: Аграрна наука, 1980. – 250 с.
3. Сибірцев М.М. Ґрунтознавство. – Харків, 1895. – 320 с.
4. Соколовський О.І. Основи фізики ґрунтів. – К.: Урожай, 1975. – 412 с.
5. Liebig J. Chemistry in its application to agriculture and physiology. – London: Taylor and Walton, 1840. – 352 p.
6. Jenny H. Factors of soil formation. – New York: McGraw-Hill, 1941. – 281 p.
7. Рубцов І.І. Бур'яни та боротьба з ними. – К.: Урожай, 1972. – 280 с.
8. Heap I. The International Survey of Herbicide Resistant Weeds. – Online database, 2023.

УДК 378(477)(092):611.018(092)

ІЛЬНИЦЬКИЙ М.Г., доктор ветеринарних наук
НОВАК В.П., доктор біологічних наук
БЕВЗ О.С., кандидат ветеринарних наук
СОКОЛЬСЬКИЙ В.П., кандидат ветеринарних наук
ДУДКА В.Б., кандидат ветеринарних наук
Білоцерківський національний аграрний університет
mikolailnitskyi@gmail.com

СЛОВО ПРО ВЧИТЕЛЯ. ДО 120 - РІЧЧЯ ВІД ДНЯ НАРОДЖЕННЯ ДОКТОРА БІОЛОГІЧНИХ НАУК, ПРОФЕСОРА П.О.КОВАЛЬСЬКОГО

В цьому році виповнилося 120 років з дня народження видатного вченого-гістолога, педагога й організатора вищої ветеринарної освіти - професора Павла Олексійовича Ковальського.

Ключові слова: професор П.О.Ковальський, гістологія, педагогіка, ветеринарія

ILNYTSKYI M., doctor of veterinary sciences
NOVAK V., doctor of biological sciences
BEVZ O., PhD in veterinary sciences
SOKOLSKYI V., PhD in veterinary sciences
DUDKA V., PhD in veterinary sciences
Bila Tserkva National Agrarian University

A WORD ABOUT THE TEACHER. TO THE 120th ANNIVERSARY OF THE BIRTH OF DOCTOR OF BIOLOGICAL SCIENCES, PROFESSOR P. O. KOVALSKYI

This year marks the 120th anniversary of the birth of the outstanding histologist, teacher, and organizer of higher veterinary education — Professor Pavlo Oleksiiovych Kovalskyi.

Key words: Professor P. O. Kovalskyi, histology, pedagogy, veterinary medicine

12 липня 2025 року виповнилося 120 років з дня народження видатного вченого, педагога й організатора вищої ветеринарної освіти — професора Павла Олексійовича Ковальського.

Павло Олексійович був багаторічним завідувачем кафедри анатомії та гістології Білоцерківського сільськогосподарського інституту. Його внесок у розвиток ветеринарної анатомії в Україні важко переоцінити. Під його керівництвом кафедра стала провідним науково-методичним центром у підготовці фахівців ветеринарної медицини.

Професор Ковальський відзначався високим професіоналізмом, глибокими знаннями морфології тварин і винятковою відданістю справі викладання. Він був наставником для багатьох поколінь студентів та аспірантів, автором наукових праць, підручників та методичних матеріалів.

Ковальський Павло Олексійович народився 12. 07. 1905р. в с. Барахти, бувшого Васильківського р-ну Київської області. Закінчив Київський ветеринарний інститут (1931). Від 1932 працював у Білоцерківському. с.-г. інституті (з перервами): 1935–38рр. — завідувач